

Minnesanteckningar

Sammanträdesprotokoll för Miljö- och klimatrådet:

Datum Torsdagen den 28 november 2024

Tid kl. 18:00

Plats Viren

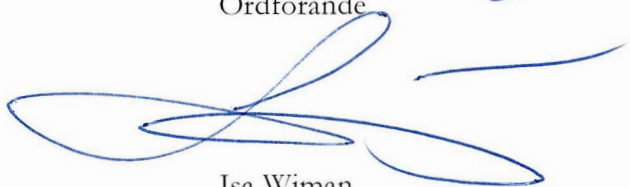
Närvarande Enligt bifogad närvarolista

Ann Hallner
Sekreterare

Björn Schulte-Herbrüggen
Ordförande

Isa Wiman
Justerare

Närvarolista

Närvarande	Förening/funktion
Isa Wiman	Politiker (C)
Björn Schulte-Herbrüggen	Politiker (MP)
Ingela Martinsson	Friluftsförbundet
Anders Bengtsson	Trälhavets båtklubb
Maria Olausson	Naturskyddsföreningen
Jacob Valentin Kramar	Scoutkåren
Helen Dömstedt	Trälhavets båtklubb
Andreas Sverke	Svenska kyrkan
	Österåkers biodlarförening
Maria Lindström	Tjänsteperson (Miljö- och hälsoskyddschef)
Ann Hallner	Tjänsteperson (Kvalitets- och hållbarhetschef)
Linnea Spång	Tjänsteperson (Upphandlingschef)
Lena Stadigs	Tjänsteperson (Bitr. Upphandlingschef)

Miljö- och klimatrådet i Österåkers kommun

1. Mötet öppnas av ordföranden

Ordföranden Björn Schulte Herbrüggen öppnade mötet

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes

3. Val av sekreterare och justerare

Ann Hallner valdes till sekreterare. Isa Wiman valdes till justerare.

4. Föreläsning på temat Cirularitet

Ann-Sofie Granzell från CirEko höll en föreläsning kring cirkulär ekonomi och hållbarhet. CirEko är en svensk intresse- och medlemsorganisation non-profit som verkar för en affärs- och samhällsomställning till en cirkulär ekonomi.

5 Upphandling och hållbarhet

Representanter från kommunens upphandlingsenhet berättade om hur kommunen arbetar med upphandling och hur olika hållbarhetskrav kan tillämpas i upphandling. Presentation bifogas.

6. Övriga frågor

- Maria hade en fråga om medborgarförslag. Det går fortfarande att lämna in medborgarförslag via webben.

7. Nästa möte

Nya mötestider skickas ut. Rådet bestämde att vi skulle alternera veckodagar (onsdagar och torsdagar) för att möjliggöra för fler föreningar att delta.

8. Mötet avslutades

Hållbar upphandling

The background of the slide is a photograph of tall, thin grasses, possibly reeds or sedges, with their seed heads visible. The grass is green and appears to be blowing in the wind. A large, white, semi-transparent circle is centered on the slide, containing the title and a list of topics.

Hållbar upphandling

1. Vad är offentlig upphandling?
2. Upphandlingsprocessen
3. Österåkers miljöarbete i upphandling
4. Arbetet framåt

I. Vad är offentlig upphandling?

Affärsmöjligheter inom
offentlig upphandling!

Statistik

Värdet på de offentliga
upphandlingarna
uppgår till närmare 900
miljarder kr/år (2022)

17 198 upphandlingar
annonserades 2022.

Kommuner annonserar
sju av tio
upphandlingar.

I genomsnitt lämnar 4,8
anbudsgivare anbud per
upphandling (2022).

Vad är en offentlig upphandling?

Process för inköp av varor, tjänster med mera som görs av offentlig sektor och regleras av speciella lagar och regler.

Säkerställer att offentlig sektor öppnar upp för konkurrens, så att skattemedlen används på ett så effektivt sätt som möjligt.

En offentlig upphandling tar oftast längre tid än ett inköp i privat sektor.

Direkt-upphandlingar är inköp av mindre värde och liknar inköp i privat sektor.

Fem grundläggande principer inom offentlig upphandling

Likabehandling (samma information vid samma tillfälle, absolut objektivitet)

Icke-diskriminering (nationalitet, geografi)

Transparens (upphandlingsdokumentet ska innehålla samtliga krav, öppenhet, förutsägbarhet)

Proportionalitet (kraven ska stå i rimlig proportion till det som ska upphandlas)

Ömsesidigt erkännande (intyg och certifikat från andra medlemsstater ska godkännas)

Regelverk

Lag (2016:1145) om
offentlig upphandling (LOU)

- EU - direktiv
- Procedurlagstiftning

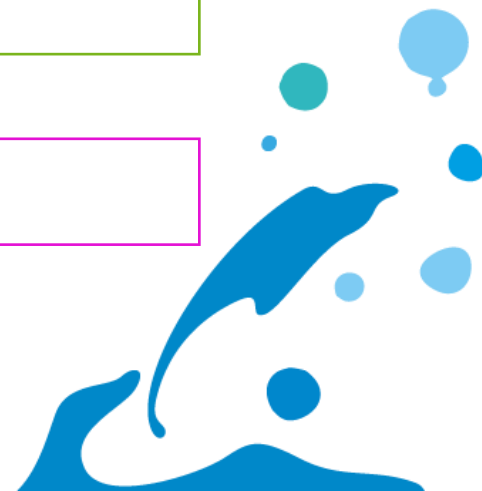
Regelverk

Lagen om upphandling inom försvars- och säkerhetsområdet (LUF)

Lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, (LUFS)

Lag om upphandling av koncessioner (LUK)

Lag om valfrihetssystem (LOV)

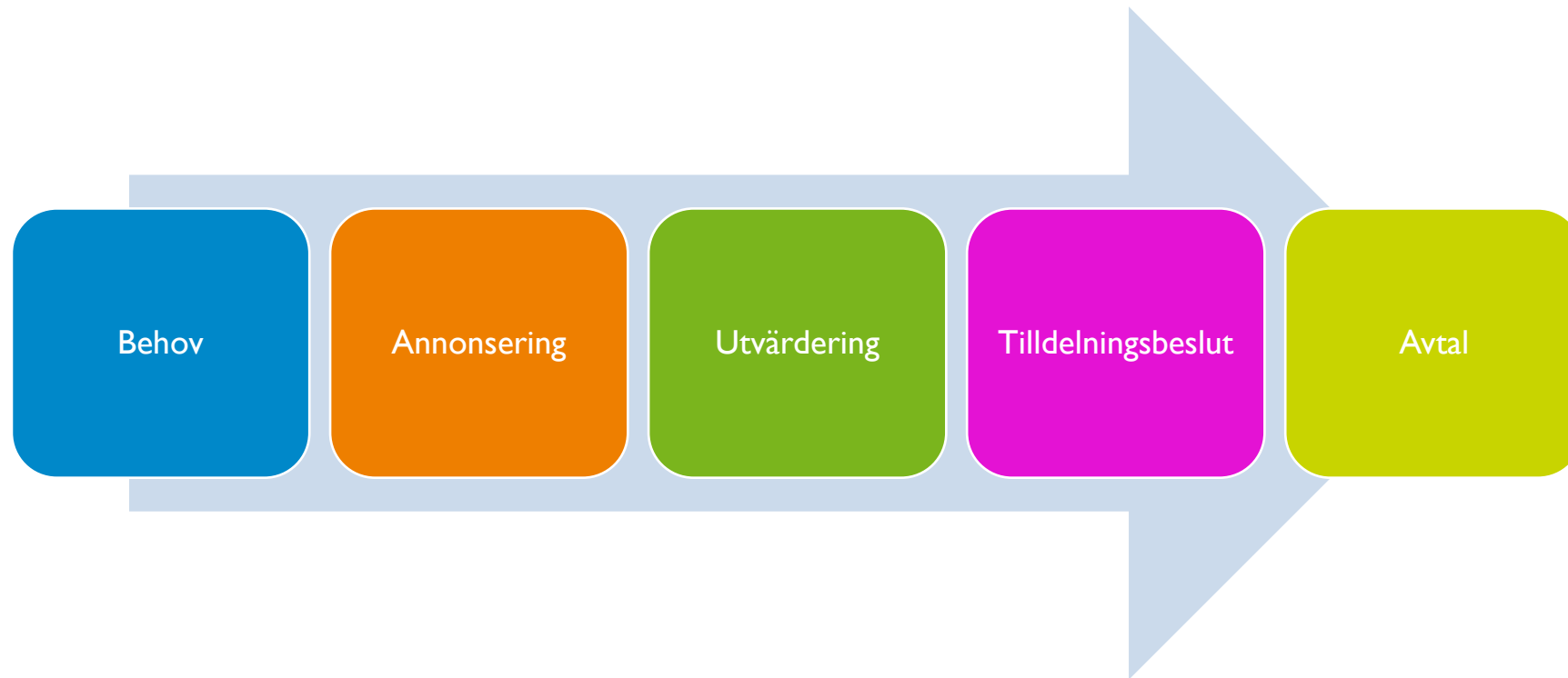
Varför finns så mycket regler för offentlig upphandling?

- Främja fri rörlighet inom EU.
- Främja kostnadseffektivt användande av skattemedel.
- Underlätta för företag att göra affärer med offentlig sektor.
- Motverka korruption och undanröja ageranden som begränsar konkurrensen.
- För att uppnå samhällsmål avseende till exempel hållbarhet och innovation.

2. Upphandlingsprocessen

Upphandlingsprocessen

3. Österåkers miljöarbete i upphandling

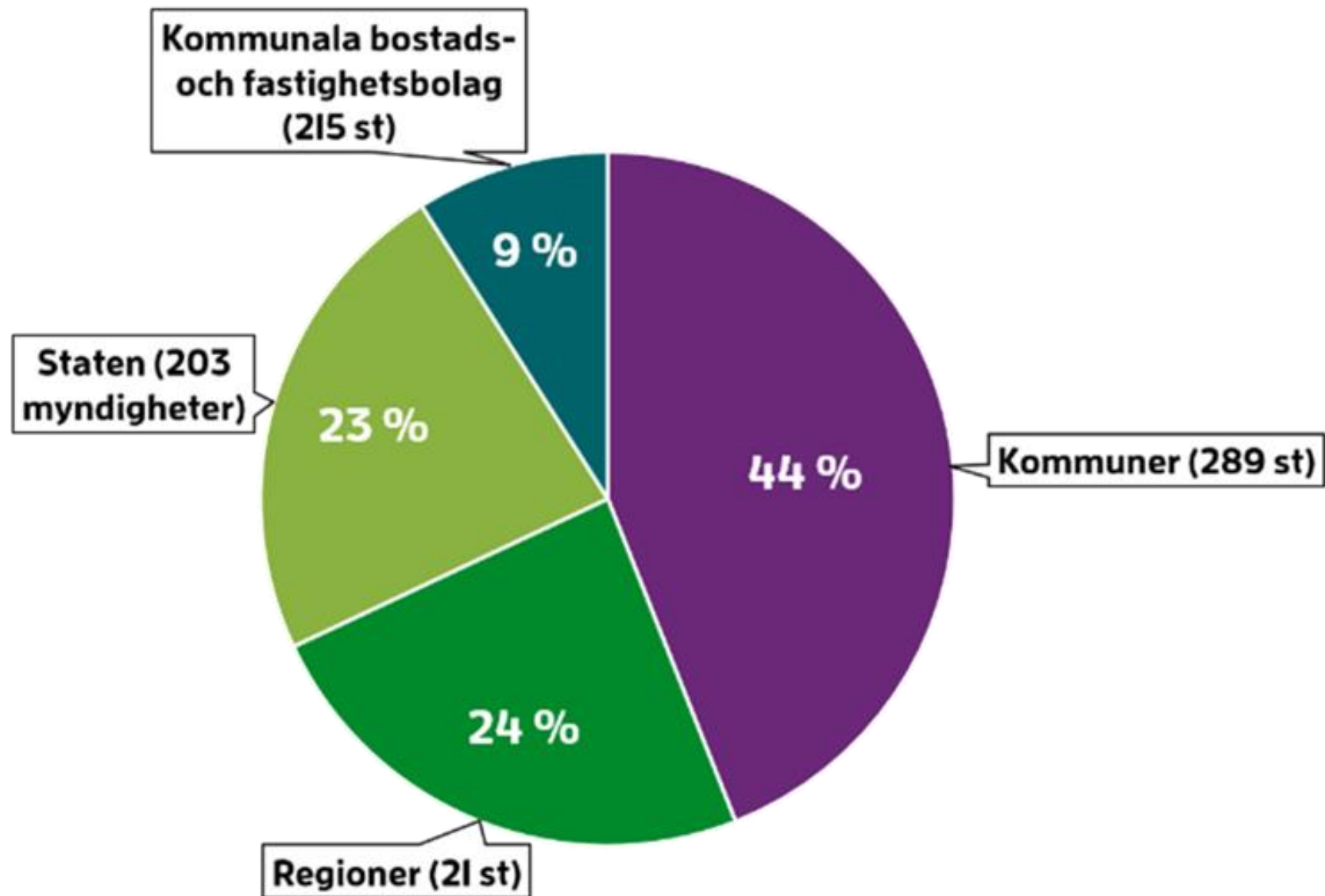

Varför miljökrav i upphandlingar?

- Påverka en hållbar samhällsutveckling och cirkulär ekonomi
- Efterleva lagar och förordningar
- Ett viktigt strategiskt verktyg för att nå våra mål
- Driva nya innovativa lösningar och samarbeten med näringslivet

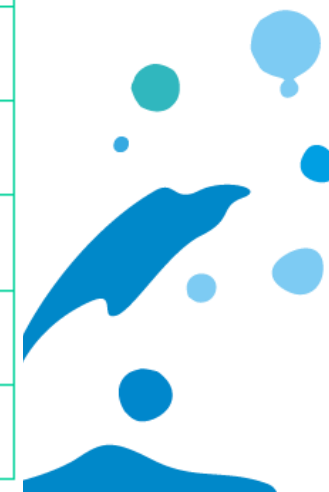

Klimatpåverkan från offentliga inköp

Miljöpåverkan från kommuners inköp

Inköpskategorier/typer av inköp (urval)	Klimatpåverkan (ton CO ₂ e) 2016
Hela verksamheter/driftentreprenader (t.ex. kollektivtrafik, sjukvård, olika boenden)	2 566 680
Energi, vatten och avlopp	1 883 378
Entreprenader & tekniska konsulter	1 451 499
Fordon	1 422 813
Livsmedel, måltider, catering	840 907
Brukarstöd	665 219
Förbrukningsmateriel	569 891
Fastighetsdrift	503 784
IT och tele	449 698
Inventarier och möbler	353 210
Personalresor med mera	306 295
Övriga kategorier (14 st)	1 348 836

Arbetssätt för att nå miljömålen vid upphandling

1. Identifiera prioriterade upphandlingar
2. Dialog med marknaden
3. Omvandlat miljömålen till "baskrav för miljö"
4. Ramavtal från Adda
5. Använda hållbarhetskompetens vid kravställan

Upphandlingar med mer långtgående miljökrav

- **Vägmarkeringar,** Vite för de fall miljöplan ej efterlevs.
En miljöplan som är omfattande.
- **Hyra av fordon,** Inhämtat leverantörens perspektiv på utveckling av miljöarbete och ständig förbättring.
- **Säbybron,** Vite för de fall miljöplan ej efterlevs.
En miljöplan som är omfattande.

Hitta rätt hållbarhetskrav

- Omvärldsspaning – kika på andra kommuner och myndigheter. Delta i nätverk.
- Använda krav från Upphandlingsmyndigheten
- Dialog med leverantörer och näringsliv

Kommunens baskrav för miljö

-översätter miljömålen till upphandlingskrav

- Systematiskt miljöarbete (miljöledningssystem)
- Fossilfritt drivmedel till 2030
- Årlig rapportering av drivmedelsanvändning
- Miljökrav på fordon och arbetsmaskiner
- Avfallshantering
- Kemiska produkter och kemikalier i varor
- Cirkulära krav på produkter
(miljövarudeklaration/märkning, garantitid osv)

Arbetssätt för uppföljning

Tydliggörande av roller och ansvar
(operativ/strategiskt/taktiskt)

Klassificering i syfte att prioritera vilka avtal som
ger bäst effekt för kommunen.

Olika stöddokument exempelvis:

- Checklista avtalsuppföljning verksamhetsnivå
- Avvikelse rapport
- Mötesstruktur samt åtgärder i samband med operativ uppföljning

Cirkularitet i inköpen

Steg 5. Köp nytt som är hållbart

Steg 4. Köp begagnat

Steg 3. Titta om produkten finns internt på återbruksportalen

Steg 2. Tvätta, laga, reparera eller renovera befintlig produkt

Steg 1. Överväg behovet

Arbetet framåt

- Baskrav för sociala hållbarhetskrav (praktikplatser, utbildning, instegsjobb osv)
- Utveckla stöd för uppföljningsarbetet
- Utveckla uppföljning av miljökrav
- Baskrav för kategorin Entreprenader

